

Záznam z 24. zasadnutia
Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím Rady vlády Slovenskej republiky
pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

28. septembra 2021, 09.00 h., (online zasadnutie)

Výbor pre osoby so zdravotným postihnutím (ďalej len „výbor“) zasadal kvôli epidemiologickej situácii online formou.

➤ **kontrola uznášaniaschopnosti výboru**

Pri kontrole uznášaniaschopnosti výboru hneď v úvode zasadnutia bolo online pripojených 23 členov výboru s hlasovacích právom. Nakoľko podľa čl. 10 ods. 3 Štatútu výboru je výbor spôsobilý zasadať a uznášať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov, výbor bol počas celého zasadnutia uznášaniaschopný.

24. zasadnutie výboru otvorila štátna tajomníčka Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVR SR“) PhDr. Soňa Gaborčáková, ktorá poďakovala za všetky podnety, ktoré boli navrhnuté do programu zasadnutia výboru. Prítomných informovala, že sa bude môcť zúčastniť len prvej časti zasadnutia a potom odovzdá slovo a vedenie rokovania pánovi podpredsedovi výboru RNDr. Branislavovi Mamojkovi, CSc.

➤ **schválenie návrhu programu zasadnutia**

Po otvorení zasadnutia a kontrole uznášaniaschopnosti výboru sa schvaloval program 24. zasadnutia výboru. Členovia výboru dostali priestor na uplatnenie pripomienok k navrhovanému programu. Do bodu Rôzne navrhol zaradiť podpredseda výboru RNDr. Branislav Mamojka, CSc. informáciu o nedostatočnej úrovni prístupnosti zlosovania očkovacej lotérie pre osoby so zdravotným postihnutím. Do bodu Rôzne navrhol zaradiť JUDr. Ján Gabura, riaditeľ odboru integrácie osôb so zdravotným postihnutím MPSVR SR informáciu o pripravovaných pracovných skupinách. Program bol jednomyselne schválený.

➤ **Informácia o príprave návrhu novely zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách**

PhDr. Miroslav Cangár, PhD. - riaditeľ odboru sociálnych služieb MPSVR SR informoval, že predkladaný návrh:

Vytvára právne podmienky pre zvýšenie finančnej podpory zo štátneho rozpočtu na spolufinancovanie sociálnej služby vo vybraných zariadeniach sociálnych služieb krízovej intervencie, poskytovanej obciam a neverejným poskytovateľom sociálnej služby v nocľahárni, prostredníctvom kapitoly MPSVR SR. Navrhovanou právnou úpravou sa zároveň zavádza stanovenie/valorizácia výšky tejto finančnej podpory na príslušný kalendárny rok nariadením vlády Slovenskej republiky, v záujme zabezpečenia dostupnosti a udržateľnosti týchto sociálnych služieb.

Upravuje vecný obsah a rozsah vybraných evidencií vedených v Informačnom systéme sociálnych služieb a zavádza nový druh evidencie vedený poskytovateľom sociálnej služby,

ktorou je evidencia žiadostí o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby podmienenej odkázanosťou, v záujme komplexnosti údajov o sociálnych službách vedených v informačnom systéme, ako aj zabezpečenia relevantných dát o dopyte po sociálnych službách a ich dostupnosti.

Mení doterajší spôsob vedenia registra poskytovateľov sociálnych služieb na register sociálnych služieb, v ktorom bude príslušným vyšším územným celkom vedená každá sociálna služba príslušného druhu a formy s miestom jej poskytovania v jeho územnom obvode, čím sa zabezpečí efektívnosť vedenia tohto registra a posilní sa jeho zrozumiteľnosť pre občana.

S cieľom zabezpečiť na rovnakom základe prístup odkázaných fyzických osôb k spolufinancovaniu im poskytovanej sociálnej služby neverejnými poskytovateľmi z rozpočtu príslušnej obce/VÚC, a súčasne zrovnoprávniť poskytovateľov sociálnych služieb v prístupe k verejným prostriedkom pri poskytovaní sociálnej služby vo verejnom záujme,

- precizuje vznik povinnosti obce/VÚC poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnych služieb finančné príspevky na spolufinancovanie sociálnej služby podľa tohto zákona, a to v záujme odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe podmieňujúcej vznik tejto povinnosti predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa sociálnej služby príslušnou obcou a vyšším územným celkom.
- explicitne ustanovuje, že fyzická osoba môže kedykoľvek, i počas poskytovania sociálnej služby, požiadať o poskytnutie alebo zabezpečenie tejto sociálnej služby príslušnou obcou/VÚC, a to po zabezpečení realizácie jej práva obcou/VÚC na informovaný výber poskytovateľa sociálnej služby, novo už s poskytovaním finančných príspevkov na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v pôsobnosti obce/VÚC podľa tohto zákona.

Zvyšuje maximálnu výšku pokuty za naplnenie skutkovej podstaty správneho deliktu spáchaného poskytovateľom sociálnej služby pri poskytovaní sociálnej služby z doterajšej výšky do 2000 eur na výšku do 5000 eur, nakoľko jej doterajšia výška nemá dostatočný preventívny charakter a znepokojujúci je aj nárast počtu prípadov zariadení sociálnych služieb (aj medializovaných), v ktorých sa poukazuje na nedostatky súvisiace s poskytovaním sociálnej služby a nedodržiavanie zákona o sociálnych službách.

Na základe poznatkov z upravuje aj ďalšie podmienky pri poskytovaní sociálnych služieb, posudzovania regulácie počtu miest v zariadeniach, súvisiace s registráciou sociálnej služby, spôsobu určenia výšky finančného príspevku na prevádzku a niektoré kvalifikačné predpoklady v oblasti sociálnych služieb.

Obsahuje predĺženie prechodného obdobia, počas ktorého sociálny pracovník, ktorý vykonáva sociálnu posudkovú činnosť alebo sociálnu kuratelú, nemusí spĺňať podmienku osobitného kvalifikačného predpokladu, v záujme potrebného personálneho zabezpečenia v oblasti sociálnych služieb, ale aj zabránenia odlivu sociálnych pracovníkov.

Výbor zbral informáciu na vedomie.

➤ **Informácia o Stratégii dlhodobej sociálno - zdravotnej starostlivosti**

PhDr. Miroslav Cangár, PhD. - riaditeľ odboru sociálnych služieb MPSVR SR - príprava Stratégie dlhodobej starostlivosti v Slovenskej republike (ďalej len „Stratégie DSZS“)

vychádza z deklarácie riešenia sociálno-zdravotnej starostlivosti v Programovom vyhlásení vlády na roky 2020 – 2024. Stratégia DSZS je vypracovaná v súlade s Plánom obnovy a odolnosti, na ktorý je aj priamo prepojená. Zámer riešenia dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti bol deklarovaný aj vo vládou schválenom Strategickom rámci starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030. Zároveň bude zohľadňovať aj ciele a opatrenia, ktoré stanovuje Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti.

Potreba prepájania poskytovania sociálnych služieb a zdravotnej starostlivosti najmä v rozsahu ošetrovateľskej starostlivosti a zdravotnej rehabilitácie je v súčasnej dobe jedna z najaktuálnejších tém v poskytovaní pomoci a podpore viacerým skupinám obyvateľov, predovšetkým seniorom, osobám so zdravotným postihnutím a osobám s chronickým ochorením, odkázaným na dlhodobú pomoc inej osoby pri sebaobsluže. Jednou z odpovedí na potrebu koordinovaného prístupu pri poskytovaní podpory týmto osobám je systém dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti (ďalej len „DSZS“), ktorý v Slovenskej republike absentuje.

Dlhodobá podpora odkázaných osôb je vykonávaná čiastočne, tak v odvetvovej pôsobnosti rezortu zdravotníctva, ako aj v odvetvovej pôsobnosti rezortu práce, sociálnych vecí a rodiny, a to bez želateľného systémového a integrovaného prístupu, so súvisiacim spájaním verejných prostriedkov do potrebných intervencií v prospech jednotlivca. Napriek viacerým snahám o prípravu legislatívneho riešenia tejto oblasti doposiaľ nerealizovali žiadne zásadné zmeny, ktoré by vytvorili alebo koncepčne navrhli integrovaný a funkčný systém sociálno-zdravotnej dlhodobej starostlivosti.

Za ťažiskové dôvody potreby riešenia situácie ľudí odkázaných na dlhodobú starostlivosť považujeme stupňujúce sa zastúpenie týchto občanov v populácii v dôsledku demografického vývoja a predlžovania veku dožitia so súvisiacimi dôsledkami, ako aj v dôsledku vývoja zdravotného stavu populácie, a s tým súvisiace zvyšujúce sa nároky na financovanie potrebnej pomoci a podpory z verejných aj súkromných zdrojov, ktoré si vyžadujú zabezpečiť účelnosť, účinnosť a adresnosť poskytnutých sociálnych služieb i služieb zdravotnej starostlivosti.

Zámerom prípravy Stratégie DSZS je zavedenie systémového riešenia zabezpečenia DSZS pre osoby, ktoré budú oprávnenými prijímateľmi takejto koordinovanej a integrovanej starostlivosti prioritne v domácom, alebo v inštitucionálnom prostredí (prednostne ambulantnou formou pred pobytovou formou). Toto riešenie bude podmienené spájaním verejných prostriedkov a súkromných zdrojov do potrebných intervencií v prospech jednotlivca. Zároveň Stratégia DSZS obsahuje aj návrhy vecných riešení, ktoré budú následne premietnuté do zmeny legislatívy s cieľom vytvoriť efektívny a fungujúci systém tak, aby sa zabezpečilo zlepšenie kvality života osôb odkázaných na DSZS aj prostredníctvom zatriktívnenia a posilnenia formálnej aj neformálnej sociálnej a zdravotnej starostlivosti.

Na záver prítomných informoval, že predkladaný materiál bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania, v rámci ktorého bolo vznesených 25 zásadných pripomienok. Všetky zásadné pripomienky boli prerokované s pripomienkujúcimi subjektami a rozpory boli odstránené.

Výbor zobral informáciu na vedomie.

➤ **Informácia o príprave návrhu novely zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a stanovisko k pripomienkam organizácií osôb so zdravotným postihnutím predložených v rámci MPK**

JUDr. Ján Gabura, riaditeľ odboru integrácie osôb so zdravotným postihnutím MPSVR SR informoval, že predmetom návrhu zákona je v Čl. I upraviť podmienky poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia. Navrhuje sa priaznivejšie nastaviť podmienky poskytovania jednorazových peňažných príspevkov na kompenzáciu tak, že sa zníži finančná spoluúčasť fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím a zvýšia sa výšky jednorazových peňažných príspevkov najmä u osôb s najnižšími príjmami. Zavádza sa možnosť poskytnúť peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla aj osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá ešte nie je vlastníkom vozidla s cieľom riešiť situáciu osôb, ktoré majú záujem zabezpečiť si spolu s kúpou vozidla zároveň už aj jeho potrebnú úpravu. Ďalej sa navrhujú zmeny v kvalifikačných predpokladoch pre výkon lekárskej posudkovej činnosti. Predmetom návrhu zákona sú aj doplňujúce a precizujúce úpravy vyplývajúce z doterajšej aplikačnej praxe, napr. pri posudzovaní príjmu, pri peňažnom príspevku na kúpu pomôcky – špeciálneho softvéru, zadefinovanie pojmov.

V Čl. II sa navrhuje v zákone č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov dočasne vylúčiť pôsobenie tzv. vekového cenzu voči štátnym zamestnancom, ktorí vykonávajú lekársku posudkovú činnosť. V aktuálne platnom programovom vyhlásení vlády sa vláda SR zaviazala zjednotiť posudkovú činnosť, resp. vytvoriť jednotný systém posudkovej činnosti. Plnenie tejto úlohy, na ktorej budú participovať i posudkoví lekári, bude vyžadovať dlhšie časové obdobie.

Prítomných informoval, že vyhodnotenie všetkých pripomienok je zverejnené na portáli SloVlex.

K pripomienkam Platformy rodín detí so zdravotným znevýhodnením, ktoré si osvojili členky výboru zastupujúce skupinu organizácií osôb s mentálnym postihnutím uviedol, že neboli akceptované z dôvodu, že presahovali navrhovanú novelu zákona o kompenzáciách ťažkého zdravotného postihnutia, mali by aj neprimerane vysoký dopad na štátny rozpočet. MPSVR SR síce s predloženými pripomienkami nesúhlasí, ale bude ich brať ako podklad pri príprave nového zákona o kompenzáciách, ktorý začne pripravovať v októbri 2021.

Výbor zobral informáciu na vedomie.

➤ **Informácia o stave prípravy aktualizovaného Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím**

JUDr. Ján Gabura, riaditeľ odboru integrácie osôb so zdravotným postihnutím MPSVR SR prítomných informoval, že v mesiaci máj 2021 sa uskutočnilo online pracovné stretnutie členov pracovnej skupiny Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021-2030, na ktorom sa diskutovalo o obsahovej štruktúre a forme opatrení Národného programu, ako aj o jeho aktualizácii.

MPSVR SR momentálne začalo pracovať na aktualizácii Národného programu. Na základe odporúčania pracovnej skupiny budú do dokumentu zapracované niektoré opatrenia Stratégie EÚ pre oblasť práv osôb so zdravotným postihnutím.

Výbor zbral informáciu na vedomie.

- **Aktuálny stav riešenia podnetov iniciovaných na predchádzajúcich zasadnutiach výboru**
  - **Zubné ošetrovanie pacientov s viacnásobným postihnutím v celkovej anestézii**

PhDr. Iveta Mišová, členka výboru zastupujúca skupinu organizácií osôb s mentálnym postihnutím podala prítomným nasledovnú informáciu:

Uviedla, že ešte v roku 2019 sa pokúsili iniciovať riešenie problému zubného ošetrovania zdravotne postihnutých pacientov v celkovej anestézii.

Podľa ich skúseností sú čakacie doby na ošetrovanie veľmi dlhé. Z celkovo ôsmich pracovísk, ktoré predmetné ošetrovanie poskytujú je čakacia doba menej ako jeden mesiac iba na jednom pracovisku. Štandardne je čakacia doba 2 a viac mesiacov, v niektorých prípadoch rok a dokonca viacej. Ministerstvo zdravotníctva SR (ďalej len MZ SR) ich svojho času v liste informovalo aj o tom, že akútne stavy je možné prijať na hospitalizáciu okamžite. Bohužiaľ aj tu ich skúsenosti hovoria o opaku.

Uviedla, že dňa 3.9.2020 sa na pôde MZ SR zúčastnili pracovného stretnutia, ktorého obsahom bola snaha posunúť riešenie problému smerom k spokojnosti pacientov. Odznelo viacero argumentov a odôvodnení, prečo je situácia taká, aká je. V rámci dohodnutých výstupov boli najdôležitejšie tieto:

Zástupcovia stomatológov spolu s predstaviteľmi zdravotných poisťovní pripravujú do konca septembra 2020 dáta, ktoré umožnia jednak definovať predpokladaný počet takýchto pacientov a aj vyčíslit' reálnu potrebu a geografické rozmiestnenie špecializovaných pracovísk, zároveň budú slúžiť aj ako podklad k finančnej náročnosti pripravovaných opatrení. Spracované dáta budú slúžiť ako podklad na stretnutie (plánované na október), na ktorom bude rozobratá možná koncepcia na riešenie problému. Do konca roka 2020 bude spracovaná koncepcia riešenia tejto problematiky. Bolo dohodnuté, že o priebežnom stave riešenia problému budú informovaní aj zástupcovia patientských organizácií.

Na Výbore pre osoby so zdravotným postihnutím 4. decembra 2020 informoval vtedajší štátny tajomník ministerstva MUDr. Peter Stachura, Dr. med. MBA výbor o pracovnom stretnutí zo septembra 2020. Potvrdil, že na uvedenom stretnutí sa dohodli, že stanovia rozsah diagnóz a zdravotné výkony, ktoré by mali byť týmto pacientom plne hrazené zo zdrojov verejného zdravotného poistenia všetkými zdravotnými poisťovňami. MUDr. Igor Moravčík, prezident komory zubných lekárov doplnil štátneho tajomníka, že je zámer, aby zubné ambulancie vznikli hlavne pri ústavných zdravotníckych zariadeniach v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva SR.

Nakoľko odvtedy už nemali žiadne ďalšie informácie, v lete 2021 sa obrátili na komisárku pre osoby so zdravotným postihnutím, či ona nemá viac informácií. Informovala ich o liste, ktorý jej zaslalo MZ SR v júni 2021. Okrem informácií o komunikácii ministerstva s jednotlivými zdravotnými poisťovňami a o číslach vykonaných lekárskech zákrokoch v materiáli odzneli z ich pohľadu dve zásadné informácie.

1. Od 18.12.2020 bola opätovne otvorená ambulancia zubného lekárstva v DFNSP

v Banskej Bystrici, čo považuje za pozitívum.

2. Čakacie doby na ošetrovanie v celkovej anestézii sa zásadne nezmenili, čím považuje problém za nevyriešený.

Práve to, že za dva roky sa v problematike ošetrovania zubov v celkovej anestézii neudialo prakticky nič zásadné, bol dôvod na opätovné zaradenie bodu do programu výboru.

MUDr. Pavol Macho, PhD. MHA, MPH- generálny riaditeľ sekcie zdravia MZ SR - informoval, že od posledného zasadnutia výboru MZ SR zorganizovalo tri pracovné stretnutia.

Závery prvého pracovného stretnutia boli nasledovné: 1. MZ SR postupne prerokuje s jednotlivými nemocnicami možnosti rozšírenia činnosti existujúcich ambulancií a vybudovanie nových zubných ambulancií na zabezpečenie zubno-lekárskej starostlivosti zdravotne znevýhodnených pacientov v celkovej anestézii.

2. MZ SR v spolupráci s hlavnou odborníčkou MZ SR pre zubné lekárstvo požiada všetky zdravotné poisťovne o prehodnotenie platieb poskytovateľom za zdravotné výkony v zubnom lekárstve zo zdrojov verejného zdravotného poistenia.

3. Hlavný odborník MZ SR pre odbor anesteziológia a intenzívna medicína vypracuje odborné usmernenie o ošetrovaní detí v celkovej anestézii lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore anesteziológia a intenzívna medicína. Uvedenú problematiku prekonzultuje s odborom ďalšieho vzdelávania a odborom kategorizácie zdravotných výkonov a cenotvorby MZ SR.

Za posledné dve pracovné stretnutia uviedol, že MZ SR sa v spolupráci s vybranými ústavnými zdravotníckymi zariadeniami v pôsobnosti MZ SR a to Národným ústavom detských chorôb v Bratislave, Fakultnou nemocnicou s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica, Univerzitnou nemocnicou L. Pasteura Košice sa pripravuje na zlepšenie dostupnosti a prístupu zdravotne postihnutých osôb k zubno-lekárskemu ošetrovaniu detí a dospelých osôb v celkovej anestézii v zmysle aktuálne platného Programového vyhlásenia vlády SR a to zlepšením materiálo - technického vybavenia a personálneho zabezpečenia zubných pracovísk tak, aby sa v čo najkratšom možnom čase znížili čakacie lehoty na zubno-lekárske ošetrovanie osôb v celkovej anestézii.

Vedenia – generálni riaditelia vyššie uvedených pracovísk boli požiadaní, aby na MZ SR zaslali žiadosti na obstaranie a zakúpenie potrebného prístrojového a materiálo - technického vybavenia zubných pracovísk na ošetrovanie zdravotne postihnutých pacientov v celkovej anestézii.

MZ SR súčasne pripravuje v spolupráci s hlavným odborníkom MZ SR pre zubné lekárstvo a Slovenskou komorou zubných lekárov a vybranými odborníkmi v oblasti zubného lekárstva a anesteziológie a intenzívnej medicíny pracovnú skupinu na zadefinovanie zdravotných výkonov a zubno-lekárskych materiálov, ktoré by mali byť plne a čiastočne uhrádzané zo zdrojov verejného zdravotného poistenia pri ošetrovaní - celkovej sanácii zubov zdravotne postihnutých pacientov v celkovej anestézii.

Mgr. Martina Šmýkalová, MPH – odbor zdravotnej starostlivosti MZ SR – doplnila informáciu prezentovanú generálnym riaditeľom sekcie zdravia, ktorý zastupoval rezort zdravotníctva za štátneho tajomníka, že ku dňu konania zasadnutia výboru Národný ústav detských chorôb Bratislava požiadal ministra zdravotníctva o obstaranie a zakúpenie potrebného minimálneho materiálo technického vybavenia zubno-lekárskeho pracoviska, ktoré bude zabezpečovať okrem iného aj zubno-lekárske ošetrovanie zdravotne postihnutých detí a dospievajúcich v celkovej anestézii. Rovnako tak bude postupovať aj Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice, Detská fakultná nemocnica Košice a Fakultná nemocnica F. D. Roosevelta Banská Bystrica. Zároveň menovaná referentka odboru zdravotnej starostlivosti uviedla, že sa v spolupráci s pani komisárkou pre osoby so

zdravotným postihnutím pani JUDr. Zuzanou Stavrovskou podarilo dostať úlohu do Programového vyhlásenia vlády SR na obdobie rokov 2020 -2024 ako úlohu na zlepšenie prístupu ošetrovania pacientov so zdravotným postihnutím v celkovej anestézii. MZ SR má už v súčasnosti na základe rokovania u pána štátneho tajomníka MZ SR MUDr. Kamila Száza podporu Všeobecnej zdravotnej poisťovne a. s. na prefinancovanie poskytnutých zdravotných výkonov zdravotne postihnutým pacientom v celkovej anestézii prevažne poskytovaných v ústavných zdravotníckych zariadeniach na oddelení zubného lekárstva z dôvodu potreby zabezpečenia zubno-lekárskoho ošetrovania v ústavnom zdravotníckom zariadení v spolupráci s oddeleniami alebo klinikami anesteziológie a intenzívnej medicíny príslušnej nemocnice.

Zároveň informovala členov výboru, že na MZ SR pod vedením hlavnej odborníčky prof. MUDr. Nedy Markovskej, CSc. (ktorá je momentálne vo veľmi vážnom zdravotnom stave hospitalizovaná v UNLP Košice) vzniká na MZ SR pracovná skupina pre zadefinovanie zdravotných výkonov a zubno-lekárskych materiálov s cieľom zlepšenia dostupnosti a čakacích lehôt na ošetrovanie zdravotne postihnutých pacientov v celkovej anestézii. Informovala, že členovia výboru sa môžu v prípade záujmu zapojiť do činnosti pracovnej skupiny. Do času vyličenia pani profesorky Markovskej bude pracovnú skupinu viesť Mgr. Martina Šmýkalová, MPH., referentka odboru zdravotnej starostlivosti.

V rámci diskusie ku uvedenému bodu pán Mgr. Tibor Kőböl, člen výboru zastupujúci skupinu organizácií osôb s telesným postihnutím požiadal pani Mgr. Martinu Šmýkalovú, MPH., aby cestou tajomníčky výboru PhDr. Márii Homolovej zverejnila zoznam pracovísk aj s čakacími lehotami, ktorým MZ SR aktuálne disponuje na základe informácií poskytnutých poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti. Mgr. Martina Šmýkalová, MPH. sa zaväzuje, že bude zoznam pravidelne aktualizovať a zasielať tajomníčke výboru.

Záver: Výbor poveril tajomníčku Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím, aby v spolupráci so zástupcom MZ SR, ktorý sa zúčastnil zasadnutia výboru dňa 28. septembra 2021 spresnili znenie časti návrhu uznesenia č. 93 týkajúcej sa dofinancovania miezd zubných lekárov pracujúcich v ústavných zdravotníckych zariadeniach. Výbor odporučil hlasovať o uznesení č. 93 procedúrou per rollam.

Ref.: Uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 88 zo dňa 28. septembra 2021

▪ **Informácia o plánoch podpory stabilizácie a rozvoja sociálnych podnikov v BSK**

PhDr. Iveta Mišová, členka výboru zastupujúca skupinu organizácií osôb s mentálnym postihnutím pripomenula, že na predchádzajúcich zasadnutiach výboru sme sa zaujímali o to, akým spôsobom chce MPSVR podporovať vznik a rozvoj sociálneho podnikania na Slovensku.

Vzhľadom na to, že v tom čase už bol vyhlásený Národný projekt Investičná pomoc pre sociálne podniky, ktorý je regionálne určený pre všetky kraje mimo BSK, žiadali informáciu o stave prípravy zrkadlového projektu pre BSK. Na zasadnutí výboru v apríli 2021 dostali informáciu, že projekt je pripravený a čaká sa na podpis ministra.

K dnešnému dňu projekt rozbehnutý nebol a nemajú ani informáciu, či ho vôbec minister podpísal.

Ďalším problémom, na ktorý chcú poukázať sú podmienky podpory (v už existujúcom Národnom projekte), ktoré prakticky neumožňujú uchádzať sa o podporu sociálnym podnikom, ktoré pôsobia už viacero rokov.

V projekte je totiž definovaných viacero kritérií oprávnenosti, ktoré ich vylučujú:

1. Podporený RSP, má povinnosť vytvoriť minimálne 1 pracovné miesto (novovytvorené pracovné miesto) pre UoZ (nezamestnané osoby) alebo neaktívne osoby a zamestnávať 1 ďalšiu osobu (na plný pracovný úväzok).

Toto podľa ich názoru diskvalifikuje už zabehnuté podniky, ktoré jednoducho nepotrebujú prijímať nových zamestnancov, ale finančná pomoc by im, pochopiteľne pomohla.

Časť pomoci je určená iba pre začínajúce podniky, ktoré nepodnikajú dlhšie, ako 5 rokov. Splnenia tejto podmienky sa posudzuje podľa dátumu zápisu do Obchodného registra (Pre podniky, ktoré nepodliehajú povinnému zápisu do Obchodného registra, je za začiatok podnikania považovaný dátum, kedy začali vykonávať hospodársku činnosť. Za hospodársku činnosť sa z pohľadu legislatívy považuje aj poskytovanie sociálnych služieb alebo vydávanie časopisov).

V tomto prípade sú diskvalifikované prakticky všetky sociálne podniky, ktoré existujú dlhšie ako 5 rokov, ale aj podniky, ktoré síce začali podnikáť pred menej, ako piatimi rokmi, ale predtým vykonávali niektorú z činností, ktoré sú považované za hospodársku činnosť (napríklad poskytovali sociálne služby).

Jedno z opatrení umožňuje získať podporu aj pre podniky, ktoré nie sú chápané ako začínajúce. Ako zásadné obmedzenie však možno chápať fakt, že podpora v rámci tohto opatrenia je financovaná prostredníctvom schémy de minimis. Výška podpory v rámci schémy de minimis nesmie sumárne prekročiť 200 000 EUR v priebehu obdobia troch fiškálnych rokov. Pokiaľ podniky v minulých rokoch čerpali napríklad niektoré príspevky z ÚPSVAR, ktoré boli vyplácané v rámci schémy de minimis, môže byť suma, o ktorú by sociálny podnik uchádzal v rámci tohoto opatrenia podstatne nižšia, či žiadna.

Napriek tomu, že finančný balík určený na podporu a rozvoj sociálneho podnikania na Slovensku je relatívne veľký, podmienky získania podpory sú mimoriadne náročné a do veľkej miery vylučujú podniky, ktoré vznikli ešte pred vytvorením a vyhlásením Národného projektu. Nemožno teda u nich predikovať akýkoľvek oportunistický, ale skôr išlo o angažovanosť a snahu skutočne pomôcť so zamestnávaním ľudí, ktorých bežný trh práce ignoruje. Vznikli nie vďaka, ale napriek podmienkam, ktoré existovali. Na svoj vznik využili väčšinou súkromné zdroje a mnohé sú zaťažené aj úvermi. Práve tieto sociálne podniky teraz nie sú znevýhodnené iba kvôli nastaveniu Národného projektu, ale sú znevýhodnené aj voči sociálnym podnikom, ktoré vznikajú na základe poznania aktuálnej legislatívnej situácie týkajúcej sa sociálnej ekonomiky a existujúcich nástrojov finančnej podpory.

Novovznikajúce podniky majú možnosť prispôbiť spôsob svojho fungovania na tieto podmienky a zabezpečiť si tak významnú nenávratnú finančnú podporu, ale aj návratnú podporu za omnoho lepších podmienok, ako je to u už existujúcich podnikov. Umožňuje im to napríklad realizovať inú cenovú politiku, kvalitnejšie sa etablovať na trhu, investovať väčšie zdroje do marketingu a reklamy.

V konečnom dôsledku môžu získať aj časť trhu, na ktorom doteraz boli aktívne "doteraz existujúce" sociálne podniky. Je naivné si myslieť, že už dlhšie existujúce podniky sú natoľko etablované a životaschopné, aby už nepotrebovali žiadnu podporu, a že podpora iba nových sociálnych podnikov je vlastne vyrovnávanie šancí voči nim.

Zásadnou otázkou pre nich zostáva, či chce MPSVR SR podporiť sociálne podniky v BSK, o ktorých odznela informácia.

Generálna riaditeľka sekcie práce MPSVR SR Mgr. Katarína Lanáková podala informáciu ohľadne projektu investičnej pomoci pre Bratislavský kraj. Projekt sa pripravoval, zatiaľ však nie je rozhodnuté o jeho spustení. Zároveň informovala, že sekcia práce organizuje stretnutie k NP Investičná pomoc pre sociálne podniky – nenávratná zložka za účasti zástupcov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, IA MPSVR, Slovenskej sporiteľne, SIHu a strešnej organizácie sektora sociálnej ekonomiky, na ktorom budú spoločne hľadať riešenia problémov, ktoré vyplynuli z aplikačnej praxe a bránia plynulej implementácii „pilotnému“ projektu.

Ing. Oľga Reptová, členka výboru zastupujúca Úniu miest Slovenska prejavila záujem byť prizvaná do pracovnej skupiny, ktorá sa bude zaoberať riešením predmetnej problematiky.

Záver: Výbor zobral na vedomie informáciu predloženú členkou výboru PhDr. Ivetou Mišovou o aktuálnom stave možnosti čerpania finančnej podpory sociálnych podnikov v BSK a informáciu o plánoch podpory stabilizácie a rozvoja sociálnych podnikov predloženú sekciou práce MPSVR SR. Výbor odporučil Implementačnej agentúre MPSVR SR v spolupráci s odborom sociálnej ekonomiky MPSVR SR, Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Asociáciou subjektov sociálnej ekonomiky a Alianciou pre sociálnu ekonomiku na Slovensku vypracovať Analýzu finančnej podpory sociálnych podnikov zo strany štátu do 31. decembra 2021 a predložiť ju na zasadnutie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím.

Ref.: Uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 89 zo dňa 28. septembra 2021

▪ **Nedostupnosť online titulkovania tlačových konferencií a vystúpení členov vlády SR vysielaných v priamom prenose**

PharmDr. Katarína Kluková, členka výboru zastupujúca skupinu osôb so stratou sluchu, ktorých primárnou formou komunikácie je národný hovorený jazyk s využitím kompenzačných a zdravotníckych pomôcok prítomných pripomenula, že na problém s dostupnosťou titulkovania (on-line prepisu hovoreného slova pri priamych prenosoch a tlačových konferenciách a iných diskusných reláciách) upozorňuje už od marca 2020. Uviedla, že komunita sluchovo postihnutých - hovoriacich opakovane upozorňuje na chýbajúce sprostredkovanie informácií pre túto skupinu. Táto situácia sa výrazne zhoršila počas pandémie novým vírusom Covid-19, kedy všetci začali nosiť rúška na tvári.

Doteraz sa táto situácia žiaľ nevyriešila a ani nezlepšila a problém sa týka veľkej komunity ľudí so sluchovým postihnutím, ide cca o 230 000 občanov SR. Prítomných informovala, že aj Úrad komisárky pre osoby so zdravotným postihnutím konštatoval, že potreba tejto veľkej skupiny sluchovo postihnutých - hovoriacich na vhodné sprostredkovanie informácií, nie je stále napĺňaná. Rovnako aj kancelária verejnej ochrankyne práv vyjadrila znepokojenie na dlhodobu pretrvávajúcou situáciu v zmysle diskriminácie v oblasti dostupnosti a prístupnosti ku aktuálnym informáciám, najmä stále meniacim sa podmienkam a požiadavkám v čase pandemickej situácie Covid-19.

Tiež treba zdôrazniť že tu máme dve skupiny sluchovo postihnutých, ktoré majú rôznorodé a odlišné potreby, ale v oblasti titulkovania a on-line prepisu hovoreného slova podporuje túto potrebu aj skupina sluchovo postihnutých-posunkujúcich.

Táto nenaplnená potreba sa týka tiež veľkej skupiny seniorov, ktorí postupne strácajú sluch a nie sú dostatočne kompenzovaní a tiež veľkej skupiny osôb s ľahkým mentálnym postihnutím v SR.

Táto potreba je v porovnaní s okolitými krajinami veľmi zanedbaná a je potrebné v napĺňaní týchto potrieb dobehnúť čo najskôr aspoň okolité krajiny V4 aj ostatým krajinám EÚ.

Mgr. art., Mgr. Barbora Morongová, PhD. riaditeľka odboru nehmotného kultúrneho dedičstva a kultúry znevýhodnených skupín obyvateľstva Ministerstva kultúry SR (ďalej len „MK SR“) podala prítomným nasledovnú informáciu:

Súčasná právna úprava v oblasti médií zaručuje multimodálny prístup vo vysielaní a pri poskytovaní audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie prostredníctvom titulkov pre osoby so sluchovým postihnutím, tlmočenia do posunkovej reči nepočujúcich a hlasovým komentovaním pre nevidiacich v rozsahu stanovenom zákonom č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov.

Pre MK SR je otázka prístupnosti programov pre osoby so sluchovým postihnutím aktuálna a nesmierne dôležitá. V súčasnosti sa pri príležitosti prípravy novej právnej úpravy v oblasti audiovizuálnych mediálnych služieb, ktorá vyplýva o. i. z potreby transponovania revidovanej smernice o audiovizuálnych mediálnych službách do slovenského právneho poriadku, snaží o presadenie postupného navyšovania percentuálneho podielu programov s tzv. multimodálnym prístupom. Konkrétne, vo vzťahu k programom vysielaným verejnoprávnym vysielateľom má rezort kultúry ambíciu ísť pokiaľ možno až na maximálnu možnú mieru predstavujúcu zabezpečenie všetkých vysielaných programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím alebo tlmočením do slovenského posunkového jazyka nepočujúcich alebo v slovenskom posunkovom jazyku nepočujúcich a 50 %-ného podielu programov sprevádzaných hlasovým komentovaním pre nevidiacich. Vo vzťahu k súkromným vysielateľom a poskytovateľom audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie má ministerstvo za cieľ dosiahnuť zabezpečenie 25 %-ného podielu programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím, alebo tlmočených do slovenského posunkového jazyka nepočujúcich alebo v slovenskom posunkovom jazyku nepočujúcich a 10 %-ného podielu programov sprevádzaných hlasovým komentovaním pre nevidiacich.

K vyššie uvedeným podielom sa v zmysle pripravovaného návrhu zákona majú jednotliví vysielatelia dopracovať postupne v rámci zákonom stanoveného prechodného obdobia a v súlade s ich akčnými plánmi vypracovanými na tento účel najneskôr do 31. decembra 2026.

V súlade s časovým harmonogramom legislatívneho procesu sa predpokladá, že navrhovaná právna úprava nadobudne účinnosť v prvom štvrtroku 2022.

Povinnosť zabezpečiť titulkovanie programov vysielaných naživo v súčasnosti v právnej úprave absentuje. Predmetná požiadavka sa však pretavila napr. do Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021-2030, kde sa zodpovedným gestorom, MK SR a RTVS, stanovuje povinnosť zabezpečiť hardvér alebo softvér, ktorý by umožnil zabezpečenie skrytých titulkov do relácií vysielaných naživo.

RTVS v tejto súvislosti v minulosti uviedla, že sa snaží sprostredkovať všetky kľúčové relácie spolu s tlmočením do slovenského posunkového jazyka. Okrem toho sú prejavy a dôležité vyhlásenia najvyšších ústavných činiteľov tlmočené do slovenského posunkového jazyka, pričom všetky dôležité udalosti sa kumulujú v relácii určenej priamo pre osoby so sluchovým postihnutím – „Správy v slovenskom posunkovom jazyku“. Zároveň RTVS dodáva, že pri reláciách, ktoré sú vysielané naživo, je zabezpečenie skrytých titulkov veľmi náročné, keďže je nutné vpisovať ich do vysielania priamo v danom okamihu, čím vzniká isté oneskorenie. RTVS predbežne avizovala, že technologické možnosti titulkovania programov naživo sú, avšak sú s nimi spojené nemalé finančné náklady a isté nevýhody (chybovosť textu a pod.). Je preto otvorená príprave technického riešenia takéhoto projektu, avšak miera jeho implementácie bude závisieť od sumy disponibilných finančných prostriedkov, ktorú bude možné vyčleniť zo štátneho rozpočtu na tento účel. V tejto súvislosti nám RTVS ku dnešnému dňu nepredložila žiadnu kalkuláciu odhadovaných nákladov.

Marta Gajdošíková - intendantka Dvojky, Rozhlas a televízia Slovenska uviedla, že pokiaľ ide o požiadavku sprístupniť spravodajstvo RTVS nepočujúcim prostredníctvom „online titulkovania“ prednesenú PharmDr. Klukovou na Výbore pre osoby so zdravotným postihnutím v decembri minulého roka, predpokladá to vstupnú investíciu do procesu vývoja. Kompetentní pracovníci RTVS robia v súčasnosti prieskum trhu pokiaľ ide o nové technológie, vďaka ktorým by bolo možné používať automatické online titulkovanie naživo vysielaných relácií.

Pred niekoľkými mesiacmi požiadala RTVS Ministerstvo kultúry SR o dotáciu 70.000 EUR na proces vývoja v súvislosti so zavedením automatického systému titulkovania. Žiaľ, do dnešného dňa neprišla odpoveď na túto požiadavku, opierajúcu sa o podnet zo strany nepočujúcich divákov.

V snahe riešiť situáciu so súčasnými zmluvnými partnermi – výrobcami titulkov pre programy RTVS AltopService a Teledata prebehol koncom augusta test online titulkovania prostredníctvom tzv. predrečníka (tieňového rečníka) na základe rozpoznania reči s použitím technológie Speechech a prepojením s vysielaním a teletextom. Oneskorenie titulkov vo vysielaní bolo cca 5 – 6 sekúnd. Na základe tohto testu sa ukázalo, že pripravené riešenie bolo funkčné a RTVS ho začala pokusne využívať od 5.9.2021 počas programu „Byť zdravý je výhra“, pričom náklady na online titulkovanie sú hradené z rozpočtu tohto programu, ktorého zadávateľom je ministerstvo financií SR.

V prípade, že by RTVS túto technológiu využila aj v ďalších programoch, je nevyhnutné doriešiť zmluvné a organizačné záležitosti a predovšetkým zosúladiť spoločenskú objednávku s financiami, ktorými RTVS disponuje. Už v súčasnosti pri klasickej forme titulkov ide ročne o vyše 650 tisíc EUR. Pri zvyšovaní rozsahu vysielania súčasne narastá aj rozsah programov s titulkami, s tlmočením do posunkovej reči a audiokomentármi.

Aj z tohto dôvodu považujeme za relevantnú požiadavku na vstupnú investíciu do procesu technologického vývoja automatického online titulkovania v súlade s pripravovanou novelou Zákona o vysielaní a retransmisii. Súčasne však musí byť vyriešené aj financovanie tejto služby v zmysle zákona.

Do vyriešenia financovania RTVS zotrvá na doterajšom sprístupňovaní svojho programového obsahu prostredníctvom klasickej titulkov a tlmočenia naživo vysielaných programov s tlmočením do slovenského posunkového jazyka.

Záver: Výbor zobral na vedomie informáciu o nedostatočnom zabezpečení titulkovania pre osoby so sluchovým postihnutím naživo vysielaných spravodajských a iných relácií

a odporučil MK SR riešiť možnosti zvýšenia finančnej podpory na titulkovanie naživo vysielaných relácií.

Ref.: Uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 90 zo dňa 28. septembra 2021

▪ **Problematika dostupnosti najnovších načúvacích aparátov pre dospelých cez kategorizáciu MZ SR**

PharmDr. Katarína Kluková, členka výboru zastupujúca skupinu osôb so stratou sluchu, ktorých primárnou formou komunikácie je národný hovorený jazyk s využitím kompenzačných a zdravotníckych pomôcok uviedla, že nakoľko dlhodobo pretrváva nedostatok kvalitných a najmodernejších načúvacích aparátov v SR a tiež úhrada súčasne vyrábaných moderných načúvacích aparátov je veľmi nízka, žiada iniciovať stretnutie a vytvoriť pracovnú skupinu zloženú z odborníkov, zástupcov zdravotných poisťovní aj zástupcov pacientov za účelom sprístupniť aj načúvacie aparáty s najnovšími modernými technológiami pre pacientov SR a zvýšiť ich dostupnosť aj vyššou úhradou v kategorizačnom zozname.

MUDr. Pavol Macho, PhD. MHA, MPH- generálny riaditeľ sekcie zdravia MZ SR informoval, že sortiment načúvacích prístrojov, ktoré sú registrované v Kategorizačnom zozname zdravotníckych pomôcok, a ktoré majú lekári k dispozícii pri predpisovaní nedoslýchavým pacientom je dostatočne široký v rôznych technických a cenových skupinách. Sú dostupné načúvacie prístroje od rôznych firiem (Phonak, Widex, Beltone, GN Resound, Siemens, Hansaton, Audiofon, Interton, Oticon a Unitron). Do kategorizačného zoznamu bolo v priebehu posledného roka zaradených cez 50 načúvacích prístrojov, čo predstavuje skutočne širokú ponuku nových technológií v tomto segmente. Technické parametre a elektronika načúvacích prístrojov je veľmi rozmanitá - na rôznej technickej úrovni, od štandardných jednoduchších plne hrađených načúvacích prístrojov až po elektronicky veľmi sofistikované technicky zložité načúvacie prístroje s rôznou výškou doplatku pacienta. Načúvacie prístroje, ktoré sú registrované v liečebnom poriadku, pokrývajú potreby kompenzácie nedoslýchavých pacientov so stredne ťažkou a ťažkou percepčnou poruchou sluchu, ako aj niektoré prevodové a kombinované poruchy sluchu. Cena a aj doplatky pacientov sú závislé od technickej úrovne elektroniky načúvacích prístrojov. Otázka dostupnosti kvalitných načúvacích prístrojov je závislá od ochoty zaradiť načúvacie prístroje do úhradového systému.

Záver: Výbor zbral na vedomie informáciu o dostupnosti najnovších načúvacích aparátov pre osoby so sluchovým postihnutím cez kategorizáciu MZ SR. Výbor odporučil MZ SR vyvolať stretnutie so zástupcami jednotlivých zdravotných poisťovní, a s organizáciami zastupujúcimi osoby so sluchovým postihnutím za účelom prerokovania ponuky načúvacích aparátov. Zároveň odporúča MZ SR vytvoriť pracovnú skupinu pre zlepšenie ponuky načúvacích nástrojov a riešenia výšky doplatkov za načúvacie aparáty.

Ref.: Uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 91 zo dňa 28. septembra 2021

➤ **Podnet vo veci zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím**

O zaradenie podnetu vo veci zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím požiadal Mgr. Jaroslav Cehlárik, člen výboru zastupujúci skupinu osôb so stratou sluchu, ktorých primárnou formou komunikácie je posunkový jazyk.

Požadoval, aby sa MPSVR SR vyjadrilo k dvom bodom spracované spoločnosťou PROFESIA:

1. Vznik služby „asistent pracovného začlenenia“

2. Zvážiť zrušenie §66 Zákonníka práce – sťažený proces prepustenia (povinnosť žiadať o súhlas príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny).

K prvému podnetu pána Mgr. Cehlárika týkajúceho sa vzniku služby „asistent pracovného začlenenia“ poskytla generálna riaditeľka sekcie práce MPSVR SR Mgr. Katarína Lanáková nasledovné vyjadrenie:

V súčasnosti neuvažujeme nad zavedením nového inštitútu/pozície „asistent pracovného začlenenia“ do legislatívy (zákon o službách zamestnanosti).

Dávame do pozornosti, že ešte v tomto roku by mala byť spustená realizácia národného projektu „Podpora sociálneho začleňovania pre vybrané skupiny osôb so ZP“, ktorý bol schválený 18.2.2021 Komisiou pri MV OP LZ. Hlavným cieľom projektu je podpora začlenenia ľudí vylúčených alebo ohrozených sociálnym vylúčením, špecificky ľudí so zdravotným postihnutím s dôrazom na osoby s mentálnym postihnutím a osoby s poruchou autistického spektra (PAS) a zlepšenie ich životnej situácie smerom k životu v súlade s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, a to prostredníctvom nastavenia systémovej podpory a zvyšovaním kvality odborných činností najmä v oblasti sociálnych služieb a služieb zamestnanosti v rámci celého Slovenska. V rámci aktivít tohto NP sa bude vytvárať a overovať pozícia porady pracovnej integrácie (PPI), ktorý bude priamo pracovať s klientom a s jeho celým okolím, aby mu pomohol rozvíjať sa a pomohol mu k jeho prijatiu do zamestnania. Činnosti PPI budú zahŕňať kariérne poradenstvo poskytované klientom APZ a sociálnych služieb (zmapovanie pracovného potenciálu, tvorba životopisu, pomoc s hľadaním pracovných ponúk), prípravu klienta na konkrétne zamestnanie (prípravu na pohovor, na výkon práce – zaučenie, príprava pracovného kolektívu na nového zamestnanca, sprevádzanie klienta počas skúšobnej doby podľa potreby).

K druhému podnetu pána Mgr. Cehlárika vo veci zváženia zrušenia § 66 Zákonníka práce – sťažený proces prepustenia (povinnosť žiadať o súhlas príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny) poskytla Mgr. Katarína Lanáková, generálna riaditeľka sekcie práce MPSVR SR nasledovné vyjadrenie:

S návrhom nesúhlasíme. Predmetné ustanovenie Zákonníka práce považujeme za jednu z foriem ochrany občanov so zdravotným postihnutím pred tým, aby ich zamestnávateľia aj bez uvedenia dôvodu prepúšťali z pracovného pomeru. Na jednej strane je uvádzané, že je potrebné občanom so zdravotným postihnutím vytvárať dostatočný priestor na to, aby sa aklimatizovali, treba ich sprevádzať, poskytovať im zvýšené služby, na druhej strane je tu ustanovenie v Zákonníku práce, na ktorý je požiadavka zrušiť ho z dôvodu, citujeme z podania, „že toto nariadenie je jedným z hlavných dôvodov, prečo majú zamestnávateľia v našich končinách obavy zo zamestnávania ľudí so zdravotnými znevýhodneniami.“. Naše skúsenosti, resp. skúsenosti úradov práce, sociálnych vecí a rodiny z praxe však hovoria opak, ktorý nepotvrďuje prieskumom zistenú obavu zamestnávateľov. Až 80 % z celkového počtu zamestnávateľov, ktorí majú povinnosť zamestnávať občanov so zdravotným postihnutím (ak zamestnávajú najmenej 20 zamestnancov) si práve túto povinnosť plní práve zamestnávaním občanov so zdravotným postihnutím.

Každopádne k predmetnému návrhu odporúčam širšiu diskusiu najmä medzi členmi Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím.

Výbor zobral informáciu na vedomie.

➤ **Uplatnenie princípu prístupnosti a univerzálneho navrhovania v návrhu nového zákona o výstavbe a stanovisko k pripomienkam organizácií osôb so zdravotným postihnutím predložených v rámci MPK**

Slavomíra Salajová z Úradu podpredsedu vlády SR predložila nasledovné odôvodnenie:

1. Návrh zákona o územnom plánovaní a návrh zákona o výstavbe boli do medzirezortného pripomienkového konania predložené 6.5.2021 (ďalej len „prvé MPK“).
2. Na základe vyhodnocovania pripomienok z prvého MPK a akceptovania rozsahu zmien podpredsa vlády Štefan Holý rozhodol o predložení návrhov do opakovaného medzirezortného pripomienkového konania, ktoré začalo 30.6.2021 a trvalo do 21.7.2021 (ďalej len „druhé MPK“)
3. V priebehu mesiacov júl, august a september prebiehalo vyhodnocovanie pripomienok a rozporové konania na odbornej úrovni aj štatutárnej s povinne pripomienkujúcimi subjektmi; rozporové konania ešte prebiehajú.
4. Pripomienky týkajúce sa bezbariérovosti – v rámci druhého MPK sa uskutočnili rozporové konania 10.09.2021 so zástupkyňami hromadnej pripomienky Mgr. Silvia Shahzad, doc. Ing. arch. Zuzana Čerešňová, PhD., 14.9.2021 s Branislavom Mamojkom - Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR a 16.9.2021 s pani Komisárkou pre osoby so zdravotným postihnutím – všetky rozpory boli odstránené alebo vysvetlené alebo od nich predkladatelia ustúpili a s uvedenými zástupcami sa dohodlo, že budú súčasťou pracovnej skupiny pre prípravu vyhlášky k stanoveniu požiadaviek na bezbariérové navrhovanie a užívanie stavieb.
5. Návrh zákona o výstavbe sa posilňuje z hľadiska zavedenia osobitnej kompetencie pre novozriaďovaný úrad venovať sa aj koncepcne téme bezbarierovosti. Posilňujú sa všetky fázy projektovania a zhotovovania aj kolaudácie a to aj na základe predpokladu, že vyhláška k projektovej dokumentácii by mala obsahovať protokol o bezbarierovosti, ktorý bude vypracovávať projektant. A medzi nariadenie bolo doplnené aj možnosť odstránenie porušení vyplývajúcich zo zabezpečenia bezbarierovosti, čím sa posilňujú v tejto oblasti aj kompetencie v rámci výkonu dohľadu ale hlavne nariadenia realizácie takých stavebných prác, ktoré odstránenia neželaný stav.

Výbor zobral informáciu na vedomie.

➤ **Rôzne**

- **Informácia o nedostatočnej úrovni prístupnosti zlosovania očkovacej lotérie pre osoby so zdravotným postihnutím.**

Informáciu o nedostatočnej úrovni prístupnosti zlosovania očkovacej lotérie pre osoby so zdravotným postihnutím navrhol zaradiť do bodu Rôzne podpredsa výboru RNDr. Branislav Mamojka, CSc.

Konštatoval, že problémy s prístupnosťou pre nevidiacich sa riešia len postupne. Stále pretrvávajú nasledovný problém: Zobrazované je heslo v čase určenom na telefonické vyslovenie hesla výhercom, čo diskriminuje osoby, ktoré si ho nemôžu prečítať z obrazovky.

Záver: Výbor zobral na vedomie informáciu o nedostatočnej úrovni prístupnosti zlosovania očkovacej lotérie pre osoby so zdravotným postihnutím, napriek viacerým upozorneniam zo strany Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a opakovane uloženým opatreniam na nápravu zo strany komisárky pre osoby so zdravotným postihnutím a odporúča zriaďovateľovi a realizátorovi očkovacej lotérie dôsledne dodržiavať pravidlá prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím.

Ref.: Uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 92 zo dňa 28. septembra 2021

▪ **Informácia o pripravovaných pracovných skupinách v pôsobnosti MPSVR SR.**

V tomto bode informoval JUDr. Ján Gabura, riaditeľ odboru integrácie osôb so zdravotným postihnutím MPSVR SR o pripravovaných pracovných skupinách, ktoré bude zriaďovať odbor integrácie osôb so zdravotným postihnutím MPSVR SR. Budú to nasledovné pracovné skupiny:

- Pracovná skupina k tvorbe nového zákona o kompenzáciách
- Pracovná skupina k problematike psov so špeciálnym výcvikom v rámci zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia

Vyzval prítomných, aby sa v prípade záujmu zapojili do činnosti pracovných skupín a aby svoj záujem nahlásili tajomníčke výboru.

Schválili dňa 7. októbra 2021

predsedajúci zasadnutiu Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím

PhDr. Soňa Gaborčáková v. r.
štátna tajomníčka

RNDr. Branislav Mamojka, CSc. v. r.
podpredsa
Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím